

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В УМОВАХ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

К.С. Світлична, А.Ю. Роденко

Кафедра управління та економіки підприємства

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

karinasvet@bk.ru

Вступ. В умовах насиченого фармацевтичного ринку саме якість лікарських засобів (ЛЗ) стає головним системоутворюючим фактором їх конкурентоспроможності. При цьому важливою умовою є досягнення оптимального співвідношення ціни та якості ЛЗ. Тому, питання, які пов'язані із забезпеченням якості ЛЗ, повинні розглядатися з врахуванням економічних аспектів управління якістю.

На сьогоднішній день дії функціональних центрів відповідальності фармацевтичних підприємств здійснюються за умов використання своїх окремих критеріїв, що найчастіше ускладнює взаємопорозуміння між службами підприємства, призводить до непогодженості дій і тим самим стримує удосконалення якості ЛЗ. В умовах процесного підходу до менеджменту якості проблема погодженості дій набуває нового значення. Процесний підхід розглядає організацію не як сукупність підрозділів, а як сукупність взаємопов'язаних процесів, які існують для створення цінності для споживачів і досягнення єдиної кінцевої мети. Створення цінності для споживачів відбувається у потоці діяльності і будь-яке непогодження між процесами викликає зниження цієї цінності: погіршення якості ЛЗ, збільшення термінів поставок ЛЗ, підвищення собівартості ЛЗ.

Методи досліджень. У зв'язку з цим, одним з головних напрямків діяльності фармацевтичних підприємств (ФП) стає впровадження процесного підходу до управління якістю.

Поряд з цим, впровадження системи обліку витрат на якість повинно прискорити виявлення непогодженості між процесами менеджменту якості вироб-

ничої та невиробничої діяльності. Це дозволить зменшити неефективну діяльність, яка погіршує конкурентні позиції ФП.

Формування складу витрат повинно проводитися на основі процесів, які здійснюються у межах системи якості. Тобто необхідно чітко сформулювати і виділити процеси управління якістю. Після виділення даних процесів необхідно провести деталізацію обліку витрат за процесами. Головним джерелом інформації про витрати на якість будуть дані спеціального “управлінського” обліку на основі ведення спеціальних субрахунків.

Результати досліджень. Використання запропонованої методики дозволяє проводити: - моніторинг відхилень фактичних витрат на якість від запланованих у відповідності до кошторису по кожному виду продукції; виявити зміни у співвідношеннях окремих груп витрат на якість; аналіз ефективності використання ресурсів; аналіз інвестицій у поліпшення якості.

Отже, і з економічних позицій застосування концепції процесного підходу повинно сприяти підвищенню економічних результатів діяльності.

Відповідно до ідеології процесного підходу, організація повинна здійснювати постійне поліпшення характеристик своїх процесів, попереджаючи появу можливих проблем, а не реагувати на вже існуючі невідповідності. Лише безперервне удосконалювання на основі проведення попереджувачих і корегувальних дій є запорукою подальшого розвитку і процвітання організації.

Висновки. На ФП повинні бути розроблені і впроваджені процедури збору, обробки і надання керівництву результатів моніторингу і виміру процесів і системи в цілому. Зазначені процедури служать інструментом виявлення втрат і неефективних дій, і можуть використовуватися керівництвом при ухваленні управлінських рішень.

Необхідні постійні зусилля для кількісної оцінки й усунення втрат на всіх етапах виконання процесів. Зниження втрат веде до підвищення якості процесів, що, у свою чергу, впливає на якість і стабільність ЛЗ.